

bj hl ® k%W« KGi kahd kÂ¥ÕL
fšé ĩ i z ¢ brašgh£L¥ gFÂfÿ

MÁça® i fnaL

9-M« t F¥ò

cUth; f«

khãy; fšéæaš Muh£¢Á gæ%Á ãWt d«,

br< i d 600 006, j äæehL

(Draft Copy)

j ahçÿòj FG

nkyhEths®

ÂU nf. Ī uhkhD#«

Ī i z Ī a; Fe®(ÂEl «),
khāy; fšé æaš MuhEçÁ gæ%Á āWtd «,
br< i d-6.

xUŞ»i z Ÿghs®

Ki dt®v° . é< br< £ o ghš
thrf®,
khāy; fšé æaš MuhEçÁ gæ%Á
āWtd «, br< i d-600 006.

fšé Ī i z ç brašgh£LŸ gFÂfÿ
FGæj i yt®

ÂUkÂ. f.R.ršŃj h,
cj éŸ nguhÁça®, khāy; fšé æaš
MuhEçÁ gæ%Á āWtd «,
br< i d-6.

FG cWŸÃd®fÿ

ÂU. R.el uhr<

Kj št®
kht£l MÁça® fšé gæ%Á āWtd «,
x£l < rªÂu«, Â© L; fš kht£l «

ÂU.N.rªÂ

cj éŸ nguhÁça®, khāy; fšé æaš
MuhEçÁ gæ%Á āWtd «,
br< i d-6.

ÂU. T.mnrhj

cj éŸ nguhÁça®, khāy; fšé æaš
MuhEçÁ gæ%Á āWtd «, br< i d-6.

ÂUkÂ. ā. fi yauÁ

KJ āi y éçĪ i uahs®,
kht£l MÁça® fšé Ÿ gæ%Á āWtd «,
o.fšYŸg£o. kJ i u kht£l «

ÂUkÂ. eh. ts®kÂ

éçĪ i uahs®,
kht£l MÁça® fšé Ÿ gæ%Á āWtd «,
Ī uhâ ng£i l , ntYh® kht£l «

ÂU. mUz ghy<

g£l j hç MÁça®, muR nkš āi yŸgÿè ,
murŞFo, ÂUçÁ kht£l «.

mâ^aJi u

fšé äF^aÄoš fê^aÄL«kli k...

j ukhd fšé neh_i »a j äHf muÁ< ĩ y_i »š K< Ka^oÄahf KŷgUt_i fšé Ki wÍ « bj hl^o k^oW« KGi kahd kÄŷÖL« 2012-2013M« fšé ah© oèU^aJ j äHf^aÄ< mi d^aJŷ gŷë fèY« x< WKj š vÉl h« tFŷòti u ei l Ki wŷgL^aj ŷgÉLŸSj. bj hl^oaJ tU« 2013-14M« fšé ah© oš x< gj h« tFŷÄ^oF m_zKfŷgL^aj ŷgL»wJ.

ĭ^aÄahéš K_j< Ki wahf KŷgUtKi w_i fšé i aÍ « bj hl^o k^oW« KGi kahd kÄŷÖÉL Ki wi aÍ « j äHf^{nk} xUnru m_zKfŷgL^aÄÍ ŸSj. fhy^anj hW« f^owšKi wfèš brÉaŷgÉL tU« kh^owšfi saL^aJ^a j^onghJ kÄŷÖÉL Ki wæY« òÄa kh^ow« m_zKfŷgL^aj ŷgÉLŸSj. ĩ «kh^ow« MÁça^ofi s C_i Féŷgnj hL khz t^ofi sÍ « nk«gL^aÄ k»Hč brÉÍ «.

tFŷgi wfèš ĩ «kÄŷÖÉL Ki wæi d ei l Ki wŷgL^aj MÁça^ofS_i Fŷ gæ^oÄ mè_i F« bghUÉL khāy_i fšé æaš MuhÉčÁ gæ^oÄ äWtd«, x< gj h« tFŷò, bj hl^o k^oW« KGi kahd kÄŷÖÉL Ki w_i fhd tēfhÉL_i i fnafi lÍ«, òÄa kÄŷÖÉL Ki wi ač brašgL^aJ t_j fhd mi d^aJŷ ghl MÁça^o i fnaLfi sÍ« toi k^aJŸSj. fšé čbrašghLfŸ k^oW« fšé ĩ i z č brašghLfŸ vd ĩ u© l hfŷ ghl ŷgFÄFŸ Äč_i fŷgÉLŸsd. fšé č brašghLfS Ÿ j äæ, MŠ»y«, fz_i F, m_zéaš, r_f m_zéaYl< K< ndho ehLFS_i F ĩ i z ahf cl^ofšéÍ« x< whf ĩ i z_i fŷgÉLŸSj. fšé ĩ i z č brašghLfS Ÿ thæaš Äw< fŸ, kdŷgh< i kfŸ, kÄŷòfŸ, ey_i fšé č brašghLfŸ, nri tč brašghLfŸ, fi y_i fšé, thæ_i fi fšé ngh< wi t ĩ i z_i fŷgÉLŸsd. tsu_z, bj hF^aj_z M»a kÄŷÖLŸŸ f^oF« nghJ « f^owš Ko^aj ŷÄ< ò« Ki wna äfæ^aj ŷgL»< wd. tsu_z kÄŷÖÉLŸ brÉKi wÍ« (Practicals) x< whf ĩ i z_i fŷgÉLŸSj khz t^ofè< mDgttê_i f^owi y cWÄŷgL^aJ «.

ĭ «Ki wædhš, khz tč< fšé č brašghLfè< tēahf kÄŷÄI ŷgL« ghl m_zĪ kÉLä< č, fšé ĩ i z č brašghLfè< tēahf btēŷgL« r_f m_zĪ « ĩ i z^aJ kÄŷÄI ŷgL»< wd. ĩ j dhš, khz t^ofè< mi d^aJ^a Äw< fi sÍ« f© l_z^aJ C_i Fé_i F« thÉŷò »ÉL»wJ; khz t^ofè< MSik ts^očÁi a KGi kahf m_za Ko»wJ. nkY«, ĩ_i fnaLfèš kh^ow^aÄwdhè fè< f^owš ĩ ašò k^oW« ntf^aÄ^oF V^og kÄŷÖL_{tj} fhd be»æĪ_z < i kfS « é s_i fŷgL»< wd.

MÁça^ofŸ, i fnafoYŸs fU^aJfi s KGi kahf cŸthš»_i bfh© L tFŷgi wæš brašgL^aJj š nt© L«. mŷnghJj h« ĩ s^aj i yKi wædi u MSi kä_i ft^ofshfĪ «, j< d«Ä_i i f ci l at^ofshfĪ «, tUšfhy^ai j toti kŷgt^ofshfĪ « cUth_i f ĩ aY«. ĩ^aÄahé< K< nd^ow« eh< F Rt^ofS_i FŸns cUth»wJ v< gj i d_i fU^aÄ^obfh© L x> nth^o MÁçaU« brašgl nt© L« v< gj mi dtč< mththf cŸSj. vdnt MÁça^ofŸ, j šfS_i F mè_i fŷgÉl bghWŷÄi d mi fi wÍ l D« bghWŷòz^o Ī l D« brašgL^aj nt© L bkd é i H»nwh«.

*khāy_i fšé æaš MuhÉčÁ gæ^oÄ äWtd«,
br< i d 6.
03.05.2013.*

x< gj h« tFÿÃ< fšé ĩ i z ĉ brašghĚLŷ gFÂfÿ

*všfS; F vJ nji t v< gi j ehšfÿj h< Koĭ brĚa Koĭ «, všfĚl ěÂšĭ U^aJ všfi sš
ghUšfÿ- v< gJ xU khz tç< T^W.*

*ĭ < i wa khz t^ofÿ, bgçat^ofS; F kçahi j bfhLŷgÂši y, ahU; F« cj é brĚtÂši y,
xGj fäšyhkš tsU»< wd^o - v< gJ xUMÁçaç< tU^{aj} «.*

*ĭ < i wa FH^{aj} j fÿ, ÁĚo%F tUgt^ofi s thUšfÿ vd mi HŷgÂši y, bg%^{nwh}U; F v^{aj} ŷ
gâ æY« cjĭ tÂši y, j šfS; F^{ant} © oai j kĚLnk brĚ»< wd^o - v< gJ Áy bg%^{nwh}ç<
Mj šf«.*

kâ j i d KGi kah; FtJ fšé. jukhd k%W« thæ; i fi F V%^w fšé na ekJ
khz t^ofĚ< nji t. khz t^ofĚ< nji t m_z^aJ ghl ŷgFÂfĚš, ghl šfĚš m> tŷnghJ
kh%^wšfÿ brĚaŷgL«. j %^{ngh}J kÂŷŌĚL Ki wæY« kh%^wšfÿ äfæ^aJÿsd. ĩ J ti u
mĚ; fŷgĚL t^{aj} kÂŷbg© mĚ; F« Ki w, j u; F_zpL mĚ^{aj} š v< gj hf kh%^wŷgĚLÿsJ.
khz t^ofÿ, tFŷgi wæš nj^oĭ neu^oÂš kĚLä< çŷ gUt« KGtJ« bj hl^oaJ
kÂŷĀĭ ŷgL»< wd^o. kÂŷŌL, brašghLfÿ tĚahfĭ «, c%^wneh; fš tĚahfĭ «
fy^aJi uahl š thæyhfĭ « äfæ^{aj} ŷgL»wJ. fšéĉ brašghLfÿ, fšéĭ i z ĉ
brašghLfÿ vd ĭ u© L gFÂfĚš kÂŷŌL brĚaŷgL»wJ. fšéĉ brašghLfÿ, tsu_z,
bj hf^{aj} ç vD« ĭ u© L Āçĭ fshf kÂŷŌL brĚaŷgL»< wd. khz t^ofS; Fŷghl m_zi t,
fšérh^o ghl šfÿ mĚ; »< wd. r_f m_zi t fšéĭ i z ĉ brašghĚLŷ gFÂfÿ
mĚ; »< wd. x< gj h« tFÿÃ%F fšéĭ i z ĉ brašghĚLŷ gFÂfshf l^aJ TWfÿ
mĚ; fŷgĚLÿsd. mi tahtd,

1. thæéaš Āw< fÿ (Life Skills)
2. kdŷgh< i kfÿ k%W« kÂŷŏfÿ (Attitude & values)
3. ey; fšé (Wellness)
4. nri tĉ brašghLfÿ (Service activities)
5. fi y k%W« thæ; i fi fšé (Art and work education)

ÃçÎ - x< W thæéaš Âw< fÿ

xUtç< cl š, cÿs« , cz ®Î M»at%oi weykhfi tªJi bfhÿs cjÎ « Âw< fns thæéaš Âw< fÿ MF«.

khz t®fÿ j « m< whl thæéš neçL« Ái fšfi s vÂ®bfhÿs; T o a Âw< bg%wtuhË cUthF« ti fæš brašghLfi s; fšé k%W« fšé ï i z çbrašghLfÿ thæyhfi thŠFj š nt© L«. khz t®fÿ j hnk mt%oi w¥ òçªJ bfh© L m< whl thæéš ga< gLªÂ ts«bgw thæéaš Âw< fÿ cWJi z ahf mi k»< wd. thæéaš Âw< fë< thæyhfi khz t®fÿ j «i k¥ g%ç òçªJ bfhÿtJ kËLä< ç ÂwUI< ï z j fkhdešYwi t ts®ªJi bfhÿsÎ «, brËÎ « gâ i a ne®ªÂahfç brËaÎ «, brašghLfi s toti kªJ brašgL« Âwi d nk«gLªjÎ «, ne®ki w kdÿgh< i kÍID« j %rh®ol D« brašglÎ « kd mGªj «, kd vGçÁfi sç rçahd ti fæš i fahsÎ « ï aY«.

gšntW Âw< fi sª j< Dÿ ml i »anj thæéaš Âw< fÿ. vdnt cyf Rfhj hu āWtd« thæéaš Âw< fi s¥ Â< tUkhW ési F»wJ. m< whl thæ; i f āfæÎ fi sÎ « nji tfi sÎ « x> bthUtU« Âwi kahf vÂ®bfhÿtj %F ne®ki wahd Áªji di aÍ « el ði ji aÍ « bg%ç Uªj š ï < çai kahj J. ï j< bghUshtJ, FHªi j fÿ rKj haªÂ%F V%w ti fæš cÿshªj Âw< fi s ts®ªJi bfhÿSj š MF«. khz t®fS j F thæéaš Âw< fë< mtÁaªj tèlWªÂ mt%oi w nk«gLªj fšé ï i z ç brašghËL¥ gFÃfSÿ gçªJi u; f¥gËl gªJ thæéaš Âw< fÿ _< W ÃçÎ fë< Ñæ bfhLi f¥gËLYsd.

thæéaš Âw< fë< _< W ÃçÎ fÿ:

1. Áªj i dª Âw< (Thinking Skill)
2. r_ fª Âw< (Social skill)
3. kdbtGçÁª Âw< (Emotional skill)

1.Áªj i dª Âw< :

ï < i wa ï s«ji yKi wæd®, j hŠfÿ m< whl thæéš rªÂj F« gšntW ti fahd NHšfS j F V%wthW ÁªÂªJç brašgËLª j Šfi s āi yehfo; bfhÿtÂš thæéaš Âw< fSÿ Áªj i dª Âw< fÿ K; »a¥gSi f t»j »< wd.

Áªj i dª Âw< < cËÃçÎ fÿ

1. j< i daçj š
2. Áj fY; Fª Ô®Î fhz š, KobtLªj š
3. MËÎ ç Áªj i d/T®Áªj i d
4. gi l¥òç Áªj i d

1.1. j < i daꞑj š

xUt® j < Di la éUžò, btWžò, gy«, gyÁd«, el ꝑi j fÿ, kd mGꝑj ꝑi j Í « kd ci sꝑri yÍ « V%gŁꝑj ; T oa NHšfi s mꞑ^aJ mj %nf%g brašgŁj ny j < i daꞑj š. j < i dŷ g%ꞑa é êžòž ®Í l < ĀwUl < ĩ i z^aJ brašgŁ« j < i ki al « ešy cwÍ Ki wfi s V%gŁꝑj bfhÿsÍ « j < i daꞑj š cj Í » wJ.

kĀžŎEL cĚTWFÿ

1. j < cz ®Í fÿ k%W« cz ®Í btëžghfo< éi si tŷ g%ꞑa é êžòž ®Í bfhÿS j š.
2. j < i dŷ g%ꞑa c© i k āi yi amꞑj š
3. vĀ®éi d òčal « nj i tbaā š j < āi yžghfi l kh%ꞑi bfhÿsÍ « brĚj š.
4. bghUꝑj khfꝑ j < i d btëžgŁꝑj j š
5. j < j tWfi s cz^aJ brašgŁꝑj KaYj š.

1.2. Áj fYj Fꝑ Ô®Í fhz š, KobtLꝑj š

m< whl thæ; i fĉ NHèš V%gl ; T oa Áj fšfi s mi lahsšf© L mt%oi wꝑ Ô®i f brĚĀfi sꝑ ĀuŁLj š, Ô®Í ; fhd tēKi wfi s; T o MuhĚj š, kh%W tēKi wfi sꝑ nj ®Í brĚj š, bghUꝑj khdi j ĉ nrhĀꝑJ KoÍ brĚj š, el to; i fi fhd ĀĚl äł š, FGédç< xꝑJ i Hŷi gŷ bgwš, fUꝑj fi sĉ brašgŁꝑj j š, ts®ĉÁŷ ngh; i fi fâ ꝑj š, kdāi wthd KoÍ bj hl uĉ brĚj š M» a goāi yfi s; i fah© L Ô®Í fhz š mtĀa«.

kĀžŎEL cĚTWFÿ

1. ĀuĉĀi d fi sĉ rçahf mi lahs« fhz š/ti uai w brĚj š
2. fhuz -fhçꝑ bj hl ®òl < gFꝑj ꞑj š
3. gšntW Ô®Í ; fhd thĚžòfi s MuhĚj š
4. bghUꝑj khd goāi yfi sꝑ nj ®Í brĚj š
5. thĚžò k%W« éi sÍ fë< možgi l æš KobtLꝑj š/cj é nfhUj š.

1.3. T®Āaj i d

xUj i yĉrh®Ā< i k, Fꞑi nfhS l < brĚĀfi sŷ gFꝑj ꞑj š, fhuâ fi sÍ « j FĀfi sÍ « òç^aJ bfhÿsš M» at%oi w MuhÍ « Āwnd T®Āaj i dꝑ Āw< .

kĀžŎEL cĚTWFÿ

1. é tušfi sŷ gFꝑj ꞑj š
2. kh%W tēKi wfi s MuhĚ^aj ꞑj š
3. āi w, Fi wfi s kĀžĀl š
4. kdāi wthd KoÍ bj hl uĉ brĚj š

5. FGédç< xªJi Hÿi gÿbg%Wç brašgLj š

1.4. gi l ʔòç Áaj i d

Ãwçl äUªJ ntWgèLç ÁªÃªJ ešéi si t V%ogLªj cjÎ tJ gi l ʔòç Áaj i d. ĩ çÁaj i d khz tç< cÿshªj M%owi y be»æĭª j < i kí l < gj %wä< ç v> ti fç NHYj F« V%owthWòJi kahf btëj bfhz utêti fbræ»wJ.

kÃʔõèL cèT Wfÿ

1. neªki wç Áaj i d
2. kh%W tēKi wfi s btëj bfhz ®j š
3. be»æĭª j < i kí l < brašgl š
4. Ãwª fUªJ fi s V%Wj bfhç L brašgLj š
5. FGéš ĩ i zªJ brašgLj š

2.r_ fª Áw<

rKj haªÃš xªj taÃdª k%W« _ªnj hçl « Ki wahfª j ftš gçkh%w« bræaĭ « k%wtªfS l < ĩ z j fkh d cwĭ Ki wi a cUthj fĭ « r_ fªÁw< fÿ nj i tÿgL»< wd. ĩªj i fa r_ fªÁw< fÿ, khz tªfS j Fj f%wèš bgUksĭ cjÎ tnj hL mtªfÿ k%wtªfS l < nfhg«, gaä< ç ĩ i l éi d òç aĭ « nj i tahd ĩ l šfèš kWªJi uj fĭ « j « fUªi j mGªj khf vLªJj T wĭ « cjÎ »< wd.

r_ fç Áaj i dæšeh< F cèÃçĭ fÿ cÿsd. mi tahtd,

1. cwĭ Ki wi a tYÿgLªJj š
2. rçahd j ftš bj hl ®ò
3. Ãwª ai yæš j < i d i tªJÿghªj š
4. J âªJi uªj š k%W« kWªj š

2.1. cwĭ Ki wi a tYÿgLªJj š

ÃwUl dhd cwĭ Ki wi a tYÿgLªj, ÃwUl < eèowi t V%ogLªªj bfhÿsš, Áwÿghd j ftš bj hl ®ò, eèowi tªj j fi tªj š, j < i d ai yehè neªnehj Fl < mi dªJ r_ f ãfæĭ fèš gšnf%wš ngh< wgoai yfÿ ĩ < ç ai kahj i t.

kÃʔõèL cèT Wfÿ

1. Ãwçl « cz ®ĭ óªtkhf elªj š
2. Ãwi uV%Wj bfhÿS «, r»ªJj bfhÿS « kdÿgh< i k
3. ĩ z j fkh d ngçRthªi j
4. cWÁĭ l < j < i d ai yāWªJ « ghšF
5. rkai yĭ l dhd Áwªj kdÿgh< i k

2.2. rçahd j ft š bj hl ®ò

xUt® j < cÿs; fUªi j ª bj Ÿsª bj è thd ngçrhnjh, Āw ti fænyh btë ¥gLªJ ny j ft š bj hl ®ò MF«. xUtç< v© z šfÿ, é U¥gšfÿ, nj i tfÿ k%W« mçršfi s vè i kahčš òčl khW bj çé ªj š, bghUªj khd fUªJ fi s ¥ g»ªJ bfhÿsš, Āw® fUªĀ%F kĀ¥gè ªJ nfel çj š ngh< wi tna rçahd brčĀª bj hl ®Ā< K; » a m«ršfshF«.

kĀ¥ŒEL cET Wfÿ

1. brčĀ btë ¥ghfoš bj è Ī
2. bghUªj khd btë ¥ghL
3. Āw® k%W« j < fUªJ; F kĀ¥gè ªj š
4. cWĀl D« Āw® V%W; bfhÿS « ti fæyhd brčĀ btë ¥ghL
5. j tWfè è UªJ f%W; bfhÿsš

2.3. Āw® āi yæš j < i d i tªJ ¥ghªj š

Āwç< cz ®Ī fi s mt® āi yæš ā< W ghªJ« cz ®ªJ« NHY; nf%g elªJ bfhÿsY«, mt®fi s kh%w Ka%Ā; fhkš mtut® j < i kí lndna V%W; bfhÿS « kd¥gi Ftnk kd be»æé< mo¥gi lahF«.

kĀ¥ŒEL cET Wfÿ

1. Āwi umt® āi yænyna V%W; bfhÿS j š
2. ntWgfl j < i ki a kĀªj š
3. cz ®Ī ó®tkhf nfel Y« vĀ®é i d òçj Y«
4. ĀučĀi di a ne®ki wahf mQ Fj š
5. cj Ī « kd¥ghšF

2.4. J âªJ i uªj š k%W« kWªj š

gšntWgfl NHšfÿ āi wªj ĩªj cy»š eh« xUtñuhL xUt® nrªªJ gH», g»ªªJ thæªJ tU»nwh«. mj %fhf k%wt®fi s òçªJ bfhÿtJ«, kĀ¥gJ « vti ul « ghĀ; fhkš (kd« ò© glhkš) thætJ« mtĀa«. mj %F e« fUªi jª J â thf¥ Āw® K< vLªJ i u; F« ĀwD« Āwç< brhšnyh, branyh ek; F cl< gl hj ti fæš mi kí « nghJ "KoahJ/Ī ši y" v< W cWĀl l< j Fªj fhuz šfS l< bk< i kahf kWªJ i u; F« ĀwD« mtĀa«.

kĀ¥ŒEL cET Wfÿ

1. Āwçl ªĀš j < i d āi yehel š
2. rçahd ĩ i l é i d M%W« Āw<
3. Ôçbraš, Ôaneh; Fl< ngRj i y/bj hLj i y vĀ®ªj š

4. éU«gaj fhj brašfë èU^aJ éy»æUaj š
5. òĀat[®]fS l < včrč; i fí l < ĩ Uaj š /fhyk^z^aJ nj i t; F kēL « cj é bgWj š

3.kdbtGčÁ^α Āw<

xUtç< cz [®]Ī fS « kdbtGčÁfS « el ai j æš V%gLaj ; T oa j hi f ai j Ī «, mj dhš j «äl « mšyJ Āwçl « V%gl ; T oa éi séi dĪ « cz [®]tj %F cWJi z ahf mi kt nj kdbtGčÁč Á^aj i d^α Āw< , j aj « kdbtGčÁfi sč rčahfĪ « ÁwřghfĪ « i fahS « Ki wi a nk«gLaj kdbtGčÁč Á^aj i d^α Āw< fŸ ga< gL»< wd.

3.1. kd mGaj ai j vĀ[®]bfhŸsš

xUtU; F kd mGaj « V%gLaj ; T oa NHšfi s g%za éêžòz [®]Ī , kd mGaj ^αĀdhš V%gL« éi sĪ , kd mGaj ai j ; fēLřgL^αJ « tēKi wfŸ k%W« gj %Wai j ; Fi wi f cj Ī « brašghL fS l < T oa f%wi y mēřgnj kd mGaj ai j vĀ[®]bfhŸsš Āwâ < mořgi l m«rkhF«.

kĀřŸĒL cĒT WfŸ

1. gj %Wai j cUth; F« (fhuâ fŸ) NHš g%za éêžòz [®]Ī
2. j < k%W« ĀwU; F V%gL« gj %W^αĀ< éi si t cz ^{®a}J el ^aJ bfhŸsš
3. ne[®]ki w mQ FK i w
4. gšntW tēKi wfi s m^z^aJ bfhŸS « kdřghSF
5. bghUaj kh d Koi tč brašgLaj š

3.2. kd vGčÁfi s/cz [®]Ī fi s; i fahS j š

xUtç< kd cz [®]Ī fi sĪ « mt%oi w btēřgL^αJ tj hš j k; F « ĀwU; F « V%gL« éi sĪ fi sĪ « m^z^aJ bfhŸs cj Ī « neh; nfhl mi kt nj kd cz [®]Ī fi s i fahS « Āwdhf«. rčahd rkařfëš v> thW, v> éj khf cz [®]Ī fi s btēřgL^αJ tJ v< gi j Ī « btēřgLaj hkš ĩ UřĀ< cl š, kd eyâ š V%gL« ghĀřòfi sĪ « mt%oi wi fēLřgLaj nk%bfhŸs nt© oa brašKi wfŸ F^zaj m^zi tř bgWj Ynk ĩ ^αĀwi d KGi kahfi f%Wř gadi l a tētF; F«.

kĀřŸĒL cĒT WfŸ

1. xUtç< cz [®]Ī fŸ g%za éêžòz [®]Ī
2. cz [®]Ī fshš j « k%W« Āw[®] Ūj hd éi sĪ fi sřòç^aJ el ^aJ bfhŸsš
3. cz [®]Ī fi s; fēLg^αJ tĀš ne[®]ki wahd mQ FK i w
4. nj i tahd bghGJ gšntW tēKi wfi s m^z^aJ bfhŸS « kdřghSF
5. bghUaj kh d Koi tč brašgL^αJ j š

thœéaš Āw< fi s kĀřĀl ; T oa ĩ l řfŸ / brašghL fŸ:

khz t®fèl « fhz ¥gL« thœé aš Āw< fi s MĀça®fÿ, khz t®fÿ <LgL«
gšntW brašghLfī s c%Wneh; Fj š, é thĀxj š, fyªJi uahl š _y« kĀŷĀl ĩ aY«.

c%Wneh; fš ģfG« ĩ l šfÿ:

- ❖ ngUªJ āWxj «
- ❖ mšfhox bj U
- ❖ éi sah£L i kj hd«
- ❖ ĀUéHh
- ❖ fhi y tēgh£L; T £l «
- ❖ gÿë éHh; fÿ
- ❖ cz ĩ ĩ i lnti s
- ❖ tF¥gi w
- ❖ f© fh£Á

brašghLfÿ:

- ❖ é thj «, fyªJi uahl š
- ❖ g£ok< w«
- ❖ éi sah£L
- ❖ xè, xè; fh£Ái a f© l Ā< mt®fè< v© z btë¥ghL
- ❖ j ftš /br£Ā /āfœĭ – goxj Ā< d® btë¥gLxj « cz ®Ī .
- ❖ m< whl ¢ Á; fY; fhdx Ô®i t; f© l ĩ a KaYj š
- ❖ gšnf%W eo xj š.
- ❖ éHh el xj tj %fhd K< nd%ghLfë š <Lgl š
- ❖ éHh; fë š/gšnf%Wš/xUš» i z xj š
- ❖ fhi y tēgh£L; T £l ¢ brašghLfë š fh£L« M®t «, <LghL
- ❖ ngh£ofë š gšnf%f K< tUj š
- ❖ tF¥gi w; f%Āxj š āfœĭ fë š (nrhj i d/OHP / LCD / ICT) MĀçaU; F
cWJi z ahf ĩ Uxj š.
- ❖ k< w¢ brašghLfÿ
- ❖ mšfhox bj Ué š bghJ k; fS l dhd bj hl ®ò
- ❖ ngUªJ āi yaªĀš / ngUªJ gaz xĀ< nghJ btë¥gLxj « el xi j fÿ
- ❖ éi sah£o< nghJ khz tç< cz ®Ī

- ❖ bt%₀ / nj hšé i a V%₀W_i bfhŸS « ghšF
- ❖ rf khz t®fS l dhd m< whl āfæĭ
- ❖ MÁça®, rf khz t®, bghJ k_i fŸ cl dhd ešYwĭ
- ❖ gšntW āfæĭ fë š brĚĀfi s btë ŸgL_αJ « Āw<
- ❖ nghfofŸ / ehl f« eoαj š / j ā αĀwi kfi s btë ŸgL_αJ « āfæĭ fi sα bj çĭ
brĚj š
- ❖ tFŸgi w ā®thf«, myšfhu«, ö Ěi kč brašfŸ
- ❖ fi yah®t « btë ŸgL « āfæĭ fŸ / brašghLfŸ (Map, Science Record, Geometry,
Drawing, Tailoring)
- ❖ brašĀĚl « j ahçαj š / tHšFj š
- ❖ kd ti ugl «
- ❖ ĭ l®Ÿghl hd NHèš khz t ā < btë ŸghL

brašghL:

brašghfo< neh_i f«:

- th®_α i j fŸ v> éj « gšntW tēfë š ga< gL_αj ŸgL» wJ v< gi j m₂j š
- e« j ā αj < i k v> thW e« gh®i ti al « k%W« òçj i yĭ « ghĀ_i » wJ v< gi j Ÿ
g%₀ ç Ā^aĀ_αj š.

thœéaš Āw< fŸ:

j ftš bj hl ®ò, cwĭ Ki wi a tYŸgL_αj š, j < é ê ÷ ò z ®ĭ , T®Ā_αj i d

braš

fi j , āfæĭ , gl šfŸ Ūj hd é thj «

x< gj h« tFŸð_α j äæ gh l ü è š ĭ l « bg%WŸs thœéaš Āw< gFĀfŸ

ĭ aš	g _i f« (L< W gUtšfi s cŸsl _i »ĭ ŸsJ)	thœ _i i f _α Āw<	kĀŸò _i fšé
1	27,28	j < i da ₂ j š	fl i k
2	52,53	KobtL _α j š Āw<	bg% _n whi u kĀ _α j Y« çj ĭ j Y« fhy ^{aj} twhi k
3	80,87	Āw® āi yæš j < i d i t _α JŸ gh® _α j š	cæ® ĭ u _i f«
4	103,104	xUt _n uhL xUt® gHF ^a Āw<	ci HŸĀ< mUi k

5	122,123, 124	Nœāi yi a vĀ®bfhŸS « Āw<	rKj haŸ gâ fë š gšnf%wš vè i k
6	149,150	kdbtGçĀfi s vĀ®bfhŸS j š	Āj fd«
7	175,176	kWᵛj š Āw<	Ô efi g é yj Fj š
8	196,197	kd mGᵛj ᵛi j vĀ®bfhŸS j š	é l hKa%Ā
9	220,221	ĀwŸghfᵛ bj hl ®òbfhŸS « Āw<	j < d«Āj i f
10	239, 240	T®Āᵛj i dᵛ Āw<	R%WçNHš ghJ fhᵛj š, Ô© l hi k

thœéaš Āw< kĀŸŒL mēl ti z

gĀĪ v©	khz t®bga®	j < i daᵛj š	Ô®Ī fhz š/ KobtLᵛj š	T®Āᵛj i d	gi l Ÿç Āᵛj i d	cwĪ Ki wi a t YŸgLᵛj j š	rçahd j ft šbj hl®ò	Āw®āi yæš j < i d i tᵛj Ÿ ghᵛj š	J â ᵛj i ᵛᵛj š k%W« kWᵛj š	kdmGᵛj ᵛi j vĀ®bfhŸSš	kdcz ®Ī fi si i fahSj š	bkhᵛj «	ruhrç (j uŸòÿè)	j uᵛj F ç pL
kĀŸbg©	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	5	

(thœéaš Āw< fë š khz t®fi s kĀŸŒL brĒĪ « nghJ nk%f© l 10 Āw< fë Y« cŸs cĒT WFS j Fᵛ j j fthW x> bthU gUtᵛĀY« kĀŸŒL brĒJ kĀŸŒL mēl ti z æš gĀĪ brĒj š nt© L«.)

ĀçĪ - ĩ u© L

kdŸgh< i kfS « kĀŸòfS «

khz tŸ gUtnk Őça kdŸgh< i kfi sí « kĀŸòfi sí « bgw V%w gUt«. Vbdâ š kdŸgh< i kfS « kĀŸòfS nk xU FHᵛi j j h< é U«ò« thœi fæ< juᵛi j ā®z a« brĒĪ « msĀLfshF«. gšntWgĒl fi j fŸ, ghl šfŸ, tuyh%Wç r«gtšfŸ, k%W« m< whl thœéš āfG« r«gtšfns khz t®fëi l na Āwᵛj v© z šfi sí « g© òfi sí « cUthj F«. m> thW ts®j fŸgĒl Āw< fi s khz t®fŸ v> éj « é U«gᵛj j f el ᵛi j kh%wšfshf btëŸgLᵛj »wh®fŸ v< gi j tFŸgi wi F cŸnsĪ«, btënaĪ«, gŸë é Hhᵛj fë< nghJ « c%Wnehᵛj »Ī « fyᵛj i uahó « kĀŸŒL brĒa nt© L«.

ca®āi y tFŸòfëš kdŸgh< i kfS « kĀŸòfS « Nœj fhQ« l ᵛj gçkhz šfi s cŸsl j »Ī ŸsJ.

1. Foí çï kŸg© òfi s nk«gLªJj š
2. g© gh£LŸghu«gçãï j kÂªJ el ãj š
3. r_f xUi kŸgh£o%F« r_f ešèz ; fªÂ%Fkhd gŠfèŸò
4. ghèd éêŸòz ®Ī
5. kã j ãj < i kí l < el ªJ bfhŸsš

gçkhz ŠfS « mt%ç < kÂŸÕ£L c£T WfS «

1.Foí çï kŸg© òfi s kÂªJ el ãj š

- nj Áa, khãÿç Á< dŠfi s kÂªj š.
- Ki wahfĪ « cça kçahi j Í l D« bfhona%wªÂš gŠF bgwš
- FoauR, Rj ªÂu Âd éHh; fè š M®tKl < gŠnf%wš
- éLj i yŸnghu£l Áu®fè < thœ; i f tuyh%ï wŸgoªJ mt®fè < Âahfãï j kÂªj š.
- ĩ ªÂa; Fokfdh£Ī UŸgÂš bgUäj ki l j š.

2.g© gh£Lghu«gçãï j kÂªJ el ãj š

- ĩ ªÂaŸg© gh£o< g< Kfãj < i kg%ç a éêŸòz ®Ī
- g< Kf fyhçrhuãï j btèŸgLªJ« r_f ei l Ki wfè < nk< i ki aŸghuh£Lj š.
- bghJç brhªJ; fi sŸ(gŸë & r_f«) bgUi kí l < ghJ fhãj š
- eh£o< äi dĪ ç Á< dŠfi sç nrj ŸgLªj hkš ghJ fhãj š.
- Āwç< fUªJfS ; F kÂŸgèªJ mj i d; nf£f K< tUj š

3.r_f xUi kŸgh£o%F« r_f ešèz ; fªÂ%Fkhd gŠfèŸò.

- r_fŸgâ fè š M®tKl < ĩ i z ªJ bfhŸsš.
- r_fªÂš th£ŸòfŸ kw; fŸg£l Ÿ Āçé dU; F cj Ī j š
- ĩ l ®Ÿghl hd NHèš bghWŸòl D« JoŸòl D« brašgLj š
- xªj taJ e© g®fS l < m< òl < ĩ Uãj š, cj é br£j š
- gŸë æš ei l bgW« r_feyŸgâ fè š M®tKl < gŠnf%wš.

4. ghèd éêŸòz ®Ī

- k%w ghè d ɤ Æ%F cça kÃ¥ò mè ɤj š
- ghè d ¥ ghFgho < ǂ é U¥gKI < f%wèš < Lgl š
- nj i tahd bghGJ gÿè āfœĪ fèš ngRj š
- f%wš brašghLfi sĪ « g»^{®a}J bfhÿsš
- j h< bj hl šfh%wYI < brašgLj š

5. kâ j ɤ j < i kĪ I < el^aJ bfhÿsš

- ne[®]ki wç Á^aj i dĪ I < Ī Uɤj š
- ĀwU_i Fɤ j hdhf K< t^aJ cj Ī j š
- Āw cæ[®]fi s¥ ghJ fh_i f Ki dj š
- v«Ki wæY« cæ[®]fi sɤ J < òWɤj hj g© òl < Ī Uɤj š
- thŒÿòfÿ kW_i f¥gĪI t[®] āi yæèU^aJ gh[®]ɤj š.

x< gj h« tFÿò r_ fmǂ é ašghl ¥gFĀæ< _y« ts[®]_i f¥gL« kd¥gh< i kfÿ k%W« kÃ¥òfÿ

- 1) bghJ ç brhɤJ_i fi s¥ ghJ fhɤj š
- 2) ghu«gçaç brhɤJ_i fi s¥ ghJ fhɤJ ¥ guhkçɤj š
- 3) _j hi j a[®]fi s¥ ngh%Wj š.
- 4) _ɤnj h[®]fi s kÃɤj š.
- 5) ekJ fyhçrhu_i fi yfi s mǂ^aJ ts[®]ɤj š/ ngh%Wj š
- 6) Āw kj ɤ Āi d kÃɤj š
- 7) j â kâ j xG_i f« nk«gLj š
- 8) é yšFfi s¥ ghJ fhɤj š
- 9) Ī a%_i fi a¥ ngh%Wj š
- 10) Āwi u kÃɤj š
- 11) khz t[®]fÿj šfÿ ĀuK«, bt%ǂĪ « Ī i z ti j cz[®]j š
- 12) fod ci Hÿò, ehĒL¥g%ǂ < Ī < ǂai kahi ki a cz[®]j š
- 13) g© ghĪI I ¥ Ā< g%Wj š
- 14) j hĒbkhê_i F kÃ¥gè ɤj š
- 15) j äæ_i fyhçrhu_{ɤi} j ¥ Ā< g%Wj š
- 16) khāyç Ā< dšfS_i F kÃ¥gè ɤj š
- 17) R%WçNH_i y¥ ghJ fhɤj š
- 18) kušfi s ts[®]ɤJ ki H¥ bghêi t V%ogLɤJj š
- 19) tsšfi sç Á_i fdkhf¥ ga< gLɤJj š
- 20) Ī^a Āa muĀayi kÿò rĒI ɤi j kÃɤJ mj < t ê el ɤj š.

kd¥gh< i kfÿ k%W« kÃ¥òfi s btë_i bfhz uɤ nj i tahd brašghLfÿ

1. Foí çi kÿ g© òfi s nk«gLªJj Š

- nj Áa Á< dŠfi sÍ « mt%< K_i » aªJ tªi j Í « cz ®ªJj Š
- nj Áa é Hh_i fè Š (FoauR, Rj ^aÂu Âd é Hh) bgU«ghyhd khz t®fÿ gŠnf%_f thËÿgè ªj Š
- gÿë, bghJ é Hh_i fÿ / nghËofè Š ĩ ^aÂa< v< D« cz ®Î btè ÿgL«goahd thËÿòfi s V%gLªÂª j Uj Š

2. g© ghËLÿ ghu«gçaªi j kÂªJ el ªj Š

- r_ f m< é aš ghl ª bj hl ®ghf nk%bfhÿsÿgL« fsÿgaz ªÂŠ f© l ghu«gçaä_i f / fyhçrhu K_i » aªJ t« thËªj ĩ l Šfi sÿ ghJ fhªJ guhkçªj Š F<ªJ fyªJi uahl Š
- cÿq çš fhz ÿgL« fyhçrhuªi j ÿ ÂuÂgè_i F« ĩ l Šfi sÿ g%< m<ªj Š
- bghJ ç brhªJ_i fi sÿ ghJ fhÿgÂš khz tç< gSi f cz ®ªJj Š

3. r_ f, xUi kÿghËo%F« r_ f ešèz ; fªÂ%Fkhd gŠfèÿò

- r_ fÿ gâ fè Š <LgLj Š
- gÿë é Hh_i fè Š K< â < W brašgLj Š
- r_ fÿ ÂuçÁi d fS_i Fª Ô®Î fhz é i Hj Š
 - o bj U é s_i Ffi s_i F<ªj neuªÂš mi z ªj Š
 - o Ú® xGF« bj U_i FhHËfi sÿ gGJ gh®ªj Š / gGJ gh®_i fª nj i tahd el to_i i ffi s nk%bfhÿsŠ
 - o bfhR xèÿò / Fÿi g mf%Wj Š
- r_ f eyâ šm_i fi wÍ ÿs j i yt®fÿ F<ªj brËÂfi sç nrfçªj Š

4. ghèd éêÿòz ®Î

M© , bg© - bj hêš - bghUªj « - cl Š ßÂahd ghFghËi l ªj é u mi dªJª bj hêšfè Y« ĩ U ghèdU« <LgËLÿsd® v< gi j tè Í Wªj Š. (thæé ašÂw< gæ%Áç brašghL- LSEP)

ĩ U ghèdU_i Fkhd thËÿòfÿ

- FL«g«
- r_ f«
- muÁaš

- bj hêš

fy^aJi uahl š / é thj « / gfoK < w « / ehl f «

- xè - xè ; fhÉÁ, brÉÁ^α bj hF^βò _y« M© , bg© , ÂUeSi fa^α; F V%gL« ghÂ^βòfÿ. (Ăw^βghš mi dtU« x < nw. cz ^αthš cl èš Ru; F « A h^αnkhdhš kÉLnk òw ntWghLfÿ v < gi j t è Í W^αJj š - mi dtçl K« m < òl D« g© òl D« ghf nt © oaj < K; »^αJ t^αi j cz ^αJj š)

5. kâ j^α < i kÍ l < el^aJ bfhÿsš

- ca^αâi y^βgÿë fë š khz t^αFG; fÿ _y« thu« xUKi w c© oaš _y« ãÂÂufo^α nj i t^βgLnthU; F; fhuz fhç^αJl < cj Î j š
- fh^aÂaofÿ, mi uahi l i a mâ^a j j < fhuz^α i j vL^αJi uaj š
- guhkç^βg%w éyšFfi s m < òl < ghJ fh^αj š

tçi r v©	khz t ^α bga ^α	FoÍçi k ^β g© òfi s nk«gL ^α Jj š	g© ghÉL ^β ghu«gç ^α i j kÂ ^α J el ^α j š	r_ f xUi k ^β ghfo%F« r_ f ešèz i f ^α Â%Fkhd gšfè ^β	ghèd éé ^β òz ^α Í	kâ j ^α < i kÍ l < el ^a J bfhÿsš	bkh ^α j «	ruhrç (j u ^β òÿè) 5	j u; F ÷ pL
kÂ ^β bg©	5	5	5	5	5	5	25		

(kd^βgh < i k/kÂ^βòfë š khz t^αfi s kÂ^βÓL brÉÍ « nghJ nk%f© l 5 Âw < fëY« cÿs cÉTWfS; F^α j; fthW x> bthU gUt^αÂY« kÂ^βÓL brÉJ kÂ^βÓEL mÉl ti z æsgÂÎ brÉj š nt © L«.)

ÃçÎ - __ < W

eyi fšé

neha%w thœnt Fi wt%w bršt« v< gj j %nghJ všnyhuhY« cz uřgŁL tU»wJ. ts^aJ tU« ĩ s«ji yKi wæd[®], khç tU« r_ fç Nœäi yfshš cl šgUk< (Obesity) ĩ uaj nrhi f, ÚçêĪ nehŒ cÿë ěl gšntW cl šeyi nfshWfS ĩ F cÿshF« äi y cÿsJ. tsçs« gUt^aÃš x> bthU khz tU« gšntW cl š k%W« kdßÃahd kh%wšfS ĩ F cŁgŁ»< wd[®]. Mdhš, mt[®]fS ĩ F ĩ aj ¥ gUt kh%wšfÿ g%ç ç rçtu^a j ftšfÿ »i l ¥gÃši y. j äœehL khāy vŒ° fŁL¥ghŁLç ršf«, khāy; fšéæš MuhŒÁ gæ%Á āWtd^aJl< ĩ i z ^aJ 2006-M« M© oèU^aJ thœéaš Āw< fšé¥ gæ%Áæi d tsçs« gUt khz t[®]fS ĩ F, HIV/AIDS nehŒ bj h%Wfë èU^aJ j šfi s¥ ghJ fh^aJ; bfhÿs VJthf më^aJ tU»wJ. ĩ ¥gæ%ÁahdJ, thœéaš Āw< fi s nk«gL^aj çj Ī tnj hL, gUt taÃš V%gŁ« kh%wšfÿ g%ç Ī «, kd ĩ fŁL¥ghŁç nji tfÿ g%ç Ī « gæ%Wé ĩ »wJ. nkY«, mçéaš ghl šfÿ _ykhfĪ « ĩ ju Cl fšfÿ _ykhfĪ « cl šey«, nehŒfÿ k%W« cz Ī ¥ gh ĩ ftH ĩ f« g%ç a j ftšfi s më ĩ »wJ. ĩ UÿĀD«, k ĩ fè< gyéj khd cl šeyi nfshWfS ĩ F e«Ki l a Rfhj hu¥ gh ĩ ftH ĩ fšfi s ĩ « cz Ī ¥ gh ĩ f^ai j Ī nk eĀd kU^aJ t« fhuz khf ĩ fhŁL»wJ. vdnt, tsçs« gUt^aÃš cÿs khz t[®]fS ĩ F cl š cWðfÿ g%ç a mo¥gi l ç brŒĀfÿ, cl %gæ%Á, XŒĪ, cz Ī ti ffÿ, j twhd cz Ī ¥ gh ĩ fšfÿ, khç tU« R%WçNHš Ó[®]nfLfÿ, nghi j ¥gh ĩ f« k%W« eythœĪ i kašfÿ g%ç a brŒĀfi s më^aJ éêðz [®]i t V%gŁ^aJ tJ ĩ < çai kahj J.

vdnt, cl šey« rh^aj gFĀfëš l h ĩ l[®]. fhè< ° mt[®]fshš cUth ĩ f¥gŁl gÿë KGeyi fšé ĩ i fnaŁç mo¥gi l æš brašghLfÿ tHšf¥gŁL cÿsd. ĩ Āš T w¥gŁ« fU^aJ fi s khz t[®]fÿ òç^aJ bfh© L v> thW brašgŁ»wh[®]fÿ v< gi j c%Wneh ĩ » eyi fšéæš khz tç< mi l i t kĀ¥ŒL brŒa nt © L«.

eyi fšé ĩ fhd gç^aJ ĩ u ĩ f¥gŁl ghl ¥bghUÿ

Kj šgUt«	Ī u© l h« gUt«	__ < wh« gUt«
1.kå j å < KG cl èaš ➤ Fku¥gUt ^a Ãš äfG«	1.ghJ fh¥ð eythœĪ ➤ Kj Yj é	1.cz Ī rh [®] eythœĪ ➤ ĩ s« gUt

<p>ts[®]čÁi aÍ « nk«ghEi l Í « Ó[®] Fi y_i F« fhuâ fÿ ➤ FkuŷgUt[®]Āš āfG« r_f, v© z kh%wšfÿ</p>	<p>➤ ghJ fhð cgfuz šfÿ</p>	<p>ts[®]čÁ_i F^α n_j i tŷgL« C ěl čr^αJ ➤ cz Ī j ah[®] brĚj èY«, c© gĀY« ö ěi k ➤ Mnuh_i » akhd ri k_i F« Ki w</p>
<p>2.ey thæĪ « bghWðz[®]čÁÍ « ➤ j ā ŷgĚl nt%Wi kfi s kĀ_{aj} š</p>	<p>2.R%WčNHš eythæĪ ➤ bj hēš kakh_i fŷ gL_j Y« R%WðwK« ➤ eh« V%gL^αJ « Rfhj huč Ó[®]nfLfi s_i Fi w^αJ_i bfhÿS j š ➤ fēŷgi wfÿ k%W« fēĪ Ū[®] tofhè< mtĀa«. ➤ g»[®]a_J bfhÿS « bghJ Ī l šfi sŷ ghJ fh^αj š</p>	<p>Ef[®]nth[®] eythæĪ ➤ āWtdšfÿ k%W« Ef[®]nth[®] fl i k ➤ bghUÿfÿ k%W« nri tfi sŷg%_ča és«gu« ➤ bghĚahd bghUÿfÿ g%_čaj ftšfi s mi l ahs« fhz š.</p>
<p>3.r_f ey thæĪ ➤ Ī s« gUtč Á_i fšfÿ ➤ nghi j kU^aJ ga< gL^αJj š ➤ Ra xGš»< K_i » a^αJ t«</p>		

(cyf Rfhj hu āWtd« k%W« Ī bd[°] nfh mi kðfÿ T W« ex dy_i fšé F_čaj
fU^αJfi s^α bj hF^αJ_i F_čŷĀl nt© L«.

gč^aJi u_i fŷgĚl brašghLfÿ

1. kã j ā < KG cl èaš

- FkuŷgUt« k%W«, cl š ts[®]čÁi ač Ó[®]Fi y_i F« fhuâ fÿ g%_č m_čj š

brašghL

- tsçs« gUt kh%wšfÿ
Ī dŷbgU_i f k© l y«
- thæ_i i f_i fšé gæ%Āč brašghLfÿ

- fy^aJi uahl š
- cl š ts[®]čÁÍ « r^αJz Í «
- cl %₀₀gæ%₀₀ÁÍ «, Mnuh_i » aK«
- ĩ s«gUt kh%₀₀vŠfÿ V%₀₀gl_i fhuz ŠfS « mt%₀₀č< éi sÍ fS «

2. eythæĪ « bghWÿòz ®čÁÍ «

- x> bthU kâ j D_i Fç a cç_i kfi sÍ « fl i kfi sÍ « m_čĪ W^αJj š
- Āw[®] cç_i kæš j i yæl hkš j < cç_i ki a āi yehfo eykhÆ thH tēfhēl š

brašghL

- fêĪ fÿ nkyh© i k - fy^aJi uahl š

3Rs —→ Reuse
Reduce
Recycle

brašghL

- fêÿgi wč R^αj « k%₀₀W« ga< ghēi l tēĪ W^αJj š
- ö Æi kahd ĀL - 'Ú é U«ò« ĩ šy«' - gl « ti u^aJ é s_i Fj š

3. rKf eythæĪ

- r_ f^αĀš é ué_i fhz ÿgl« khi afS «, j twhd fU^αJ fS « g%₀₀č m_čj š & LSEP – gæ%₀₀Áč brašghL.
- nghi j kU^aJ ÿ gh_i fK« mj < éi sÍ fS « g%₀₀č tēĪ W^αJj š

brašghL

- nk%₀₀f© l fU^αJ fi s btë ÿgl^αJ « c© i k āfæĪ fÿ – Ūj hd brÆĀ^αj hÿ JQ_i Ffÿ, xè-xè_i fhÆĀfÿ F_č ^αj é thj «
- khz t[®]fÿ j hŠfÿ m_č^aj c© i kč r«gtŠfi sÿg»^{®a}J bfhÿsš

Ra xGŠF

- RaxGŠ»< nj i ti a cz [®]j š,
- RaxGŠF V%₀₀gl nk%₀₀bhÿs nt© oa brašfÿ F_č ^αJč Á^aĀ^αj š
- Ra_i fēLÿghfo< mtĀa^αi j cz [®]^αJj š

brašghL

- ehl f« / āfæĪ / fi j fÿ - fy^aJi uahl š

5. ghJ fhÿò eythæĪ

- KJ Yj é Fĵ ĄJ é êÿòz ®Ī mè Ąj š – First Aid
 - F- First –Seek-Aid
 - I -Immediate Ambulance –A
 - R- Remedy Involvement –I
 - S- Service Doctor –D
 - T-Treatment

brašghL

- xè-xë ĵ fhĒÁ
- gæ%We® / āòz ® ci u
- é gĄJ fÿ g%ĵ a fy^aJ i uahl š
- ghJ fhÿòcgfuz šfi sĪ « mt%i wi fahS « Ki wfi sĪ « mĵj š

6. R%WĉNHš eythæĪ

- R%WĉNH i yĴ ghJ fhÿgĀ< mtĀaĄi j tēĪ WĄJj š
- R%WĉNHš khRgLti j Ąj é®Ąj i y mĵj š

brašghLfÿ

- bj hê%rhi y - fsÿgaz « - é thj «
- f%gi d ci uahl š - Rfhj hu mi kĉrUI < ne®fhz š
- c< Cĉ< fēĪ Ū® tofhšmi kÿò - ti ugl « ti uj š
- be» êÿi g ga< ghL - tukh? rhgkh? gĒok< w«

bghJ Ī I šfi sÿ ghJ fhĄj š

Vĉ, Fš«, MW, bghJ ĵ FHHĒ, MæJi sĵ FHHĒ, é i sahĒL i kj hd«, tēghĒLĄ j yšfÿ, tFÿgi w – ngh< w Ī I šfÿ v> ti fæš khRghL mi l»< wd v< gi j Ī « mt%i wĄ ö Ēi kahf guhkĉĵ f nt © oaj < mtĀaĄi j Ī « cz ®ĄJj š.

brašghLfÿ

- fsÿgaz «

- é êÿòz ®Î ÿ nguâ
- thrfšfÿ / Rt buhŕo j ahçªj š
- cça mY tyU; F òfh® kD më ªJ bghJ ĩ l šfi sÿ guhkç; f nt © Lj š
- ehlf«
- fhi y t êghŕL; T ŕl ªÂš bghJ ĩ l ªö ŕei kæ< mtÁa« Fçªj Áªj i d

cz ĩ rh® ey thœĪ (Nutrition) **brašghLfÿ**

1. ĩ s«gUt ts®çÁ; Fª nj i tÿgL« Cŕl çrªJ

- fUªj ušf«-cz ĩ « cl š eyD«, Mnuh; »a thœĪ ; fhd cz ĩ Ki wfÿ
- f© fhŕÁ

2. cz ĩ j ah® brŕtÂY« c© gÂY« öŕei k

- gŕok< w«
 - o ÁŕL cz ĩ / cz tf cz ĩ - Áwªj J vJ?
 - o ĩ a% i f cz ĩ , ri kªj cz ĩ , Jçj cz ĩ ? çfªj cz ĩ vJ?
- cl š eyªJ; F çfªj cz ĩ - Rt buhŕo j ahçªJ tFÿgi wæš āuªj ukhf fhŕÁ; F i tªj š

3. Mnuh; »akhdr i k; F« Ki w

- i f fGĪ j š
- fhŕŕç fÿ - bgçj hf btŕLj š
- _oi tªJ ri kªj š
- ghu«gçari kaš Ki w - k© ghi d
- mo xŕl hj ri kaš ghªÂuªÂš ri kªj š (Non-stick cookware)
- ri kaY; Fÿ ga< gLªJ « ghªÂušfS « mt%ç< éi sĪ fS «

7. Ef®nth® ey thœĪ

1. āWtdšfÿ k%W« Ef®nth® fl i k

- gšntW kUªJ tç nri t āWtdšfÿ g%ç a é êÿòz ®Ī
- Ef®nth® cç; k g%ç mçj š
- cz ĩ j u; fŕLÿghŕL āWtdšfÿ g%ç a brŕĀfi s mçj š
- gj ÿgLªj ÿgŕl (gh; bfŕ) cz ĩ ÿ bghUÿ mŕi l æš f© Lz unt © oaj ftšfÿ

2. bghUÿfÿ k%W« nri t fi sÿ g%ç a és«gušfÿ

- és«gu« - eoªj š
- és«guªÂš tU« bghŕahd j ftšfÿ g%ç a é êÿòz ®Ī
- kUªJ ÿ bghUÿfÿ / Āw bghUÿfÿ ga< ghŕL é êÿòz ®Ī

- cŸq çš cŸs kUαJ tϕ nri t g%ζa é êϕòz ®Ī
- j LϕóÁ mĒl ti z – Rt buhføj ahçαj š

eyi fšé

t v©	khz t® bga®	e< dyi fUαJUj fi sϕ g%ζa éêϕòz ®Ī	e< dyi fUαJUj fi sϕ ei l Ki wϕgLαJj š	r_ fey« Ūj hd M®t «	j á ká j k%W« r_ f e< dyāi y g%ζa òçj š	e< á y āfætÁæš tēfhfoanf i Uαj š	j uāi y
1							
2							
3							

(eyi fšéϕ gFĀæš gçª Ji uḡ fϕgĒl brašghLfŸ k%W« mζéaš ghġ ü èš cŸs brašghLfi s nk%bfh© L mĒl ti z æš cŸs TWfë< moϕgi l æš x> bthU gUtαĀY« khz t®fi s kĀϕŌL brĒJ kĀϕŌL mĒl ti z æš gĀĪ brĒJ š nt© L«.)

ĀçĪ – eh< F
nri tϕ brašghLfŸ

khz t®fëġ r_ fmḡ fi wi al « r_ fé êϕòz ®i tí « V%gLαJ « gā i a
nj Āa khz t®gi l , rhuz rhuâ a®Ī aḡ f«, #] á a® buf »uh° , nj Āa gRi kϕgi l , Ātϕò
ehl h FG ngh< wi t nk%bfh© L tU»< wd. Ī ϕ nri tϕ brašghLfë š Vnj D« x< çš
x< gj h« tFϕò khz t®fŸ gSFbgWj i y j i yi kahÁça® cWĀ brĒJ š nt© L«.

#] á a® bu£ »uh°

kht£l ɱ j i yt® - kht£l j fšé mYty®

kht£l mi kŷghs® - kht£l j fšé mYtyuhš ääi fŷgLgt® (fšé kht£l « KGtJ « brašgLgt®)

gŸëæ< j i yt®- j i yi kahÁça®

Mnyhrf®- gŸë msé š brašgLgt®

#] á a® bu£ »uh° neh j f« - I Serve

gŸëæš #] á a® bu£ »uh° -

cWŷÁd®fŸ - 6 Kj š 10 ti u gæY« khz t®fŸ

mâ - 40 ng® bfh© I FG

ti uai w -

1.xU gŸëæš vɱ j i d mâ nt© LkhdhY« nr®i fyh«. (khz t® v© â j i f j F V%g)

2.gŸëæ< bkhɱ khz t® v© â j i fæš Fi wª j xU rj é »j « f£l ha« JRC-æš gSF bgw nt© L«.

3.ÓUi I mtÁa« ĩ ši y.

brašghLfŸ

1.Rfhj hu«, e£ò, nri t moŷgi I æyhd gæ%Á

2.Kj Yj é ŷ gæ%Á

3.ngçl® nkyh© i kŷ gæ%Á

4.FHª i j fŸ-ghè aš ghJ fhŷòŷ gæ%Á

5.kUɱJ tŷ gæ%Á

6.Ôɱj Lŷòŷ gæ%Á

7.rhi yŷghJ fhŷò gæ%Á

8.fyhçrhuŷ gçt®ɱ j i dŷ gæ%Á

9.nj Áa, khäy, kht£l k%W« btë ehLfë š ei I bgW« Kfh«fë š gŠnf%F « th£ŷò

10.fsŷgaz «

nri tç brašghLfS j fhç kÂŷŌ£Lŷ got «

t v©	khz t® bga®	C i f« / Ka%Á	bj hl sfh%wš	é l hKa%Á	M®t«	Ki wi k 0®aj < i k	j uāy
1							
2							
3							

(gYë fë š brašgLªj ¥gL« nri t¢ brašghLFS Ý Vnj D« x< ĵ š khz t®fY fEI hakhf¥ gSFbg%ĵ U; f nt© L«. mªjªj nri t¢ brašghLFS ; Fça mYty®/MÁça®fY cça é ÂKi w¥gonk%f© l mEI ti z æš cYs kÂ¥0fL; T Wfë< mo¥gi l æš khz t®fi s kÂ¥0L brEj š nt© L«.)

ÃçÎ - IªJ

fi yj fšé k%W« thæj i fj fšé

thæj i fj fšé, khz t®fY gYë¥ gUtªÂš fšé aĵi t kEL« bgWtnj hl < ĵ
 Å%fhy thæj i fj F cfªj bj hê%fšéi a¥ bgwÎ « cj Î » wJ.

bj hl® k%W« KGi kahd kÂ¥0foš fšé ĩ i z ¢ brašghLFS Ý x< whf
 ĩ i l āi yj fšé gæY« khz t®fë< cYshªj Âw< fi s btëj bfhzªJ
 thæj i fj F¥ gaDÝs ti fæš mt®fë< Âw< fi s ts¥gLªJ« éj khfi fi yj fšé
 k%W« thæj i fj fšé mĵ Kf¥gLªj ¥gELÝsJ.

V%fdnt tF¥0 x< W Kĵ š vEL ti u bg%w ghl ĩ i z ¢ brašghLfë< ts®
 āi yahf ĩ ¥gFÂ mi k; f¥gELÝsJ. ĩ i l āi yj fšé bgW« tsçs« gUt khz t®fY,
 äFªj M%wš ci lat®fshfÎ«, vi j l « vëÂš cYthSF« Âw< äj ft®fshfÎ«
 j šfë< cYs i wª Âw< fi s¥ gšntW éj khfi fi yeaªJ l < btë¥gLªJ« M%wš
 bfh© l t®fshfÎ« é sSF th®fY.

Ī ņj i fa M%wšfi s Ki wahf beĶŷgŁņĵ Ī «, mt®fè < XEĪ neuņi j ŷ gaDŸs ti fæš bryéIĪ « tUŠfhyĉ rKj haņĀ%F kâ j tsņi j KGi kahfŷ ga< gŁņĵ « ti fæY« khz t®fi s cUthĵ fi ĉbrašghLfŸ cWĴi z brĒĪ «.

nehj f«

- x> bthU khz tĉl K« cŸs fi yņĀw< fi sĵ f© I Ķĵ Š
- f© I Ķ aŷgĒl Āw< fi s nk«gŁņĵ ŷ gæ%Á mē ņj š
- òĀa Áņj i dfi s btē ŷgŁņĵ thĒŷgē ņj š
- mĀfŷgoahd cl šri Āi a Mĵ fŷó®tkhf btē ŷgŁņĀ ci HŷĀ< nk< i ki a cz uĉbrĒĵ š.
- mHFz ®i t btē ŷgŁņĵ thĒŷgē ņj š
- kh%Wņ Āwdhē fŸ cŸë Ēl mi dņĴ khz t®fS « gŠnf%ņ thĒŷgē ņj š
- j ņj « gi I ŷgh%wš Āwi d, é U«ò« ti fæš btē ŷgŁņĵ thĒŷgē ņj š
- j < kĀŷò k%W« j < d«Āĵ i f tYŷgŁtĵ %fhd thĒŷgē ņj š.
 - x> bthU khz tU« ņņĵ fhQ « gšntW ti fĉ brašghLfè š Vnj D« _< Ķš (gUtņĀ%F x< W Āĵ «) gæ%Á bgWĵ š nt© L«
 - gæ%Áĵ Fņ nj ®abj Lĵ fŷgŁ« brašghLfŸ, khz tĉ< é UŷgņĀ%F V%g mi ktĴ e< W.
 - gæ%Á tšYe®, nj i tahd bghUŸfŸ, āĀtrĀ M»at%Ķ< moŷgi I æš cŸq ® tsŠfi sņ bj ĉĪ brĒĴ gæ%Á mē ņj š Āwŷò.

gĉªJ i uĵ fŷgŁ« brašghLfŸ

- i j aš gæ%Á
- Mguz ŠfŸ brĒĵ š (kâ fŸ, f%ņŸ...)
- gšt i fŷ bghUŸfŸ ga< gŁņĀ bgh«i k brĒĵ š
- ri ka%ņi y
- fh»j ci wfŸ, nfhŷòfŸ j ahĉņj š
- òņj f i g© oŠ (Book Binding)
- ° »β< Āĉ© oŠ
- ngŷĉĵ bgæ© oŠ
- fh»j koŷòĵ fi y
- nj i ta%w fh»j ņĀš bghUŸfŸ brĒĵ š
- v«ĀuhĒul ĉ- i fædhš ónti yŷghL
- òņj f tŠ» el ņĴj š

- ä< rhj dŠfÿ gGJ gh®mj š
- mi yngÁ gGJ gh®mj š
- i fé i d¥bghUÿfÿ j ahçmj š
- nj hÉl « mi kªJ guhkçmj š
- kâ , xa®- ga< gLªÁ i fÿi g, óŠrho, Rt® myŠfhu¥ bghUÿfÿ j ahçmj š
- fâ â i a¥ga< gLªj Y« guhkçmj Y«
- òi f¥gl i fi y
- thœªJ mÉi l j ahçmj š
- ĩ i rj fUé fÿ thÁj f¥ gæ%Á
- ghl š gæ%Á
- é šY¥ghÉL
- f© z ho Xé a«
- fhÉfç cUt « mi kªj š (Vegetable carving)

fi yi fšéj fhd ghi ªÁÉl « (Xéa«)

June	Week	ghi ¥gFÁ
	I	nfhLfë< é s _i f«
	II	t© z šfë< é s _i f«
	III	nfhÉLç ÁªÁu«
	IV	fâ â æš ti uj š - f© fhÉÁ
July	I	Ī i yfÿ - Xé a« ti uj š
	II	Ī a% _i f _i fhÉÁ ti uj š
	III	Ī a% _i f _i fhÉÁ - éyŠFfÿ
	IV	kå j Kfªi j bg< Ášbfh© L ti uj š bg< Áš Ji z bfh© L āHèLj š - f© fhÉÁ
August	I	gHŠfÿ - Āut t© z šfi s _i bfh© L t© z ä l š
	II	fhÉfç fÿ - t© z ¥bg< Ášfi s _i bfh© L t© z ä l š
	III	ó _i fÿ
	IV	gwi tfÿ - t© z ä l š - f© fhÉÁ
September	I	ng¥g® bfhyh{
	II	ng¥g® bfhyh{ - nj i ta% _w bghUÿfi s¥ga< gLªJj š

	III	Kj šgUt ɹ nj ʔ
	IV	
October	I	k© â < ti ffi sʔ ga< gLɹĀ khĀçfYj ahçɹj š
	II	fë k© ga< gLɹĀj fhĒfç fY brĒj š
	III	fë k© ga< gLɹĀʔ ój fY brĒj š
	IV	fë k© ga< gLɹĀ khĀçfY brĒj š - f© fhĒĀ
November	I	j i yʔò më ɹJ Xé a« ti uaç brĒj š
	II	fUɹJ më ɹJ Xé a« ti uaç brĒj š
	III	fUɹJ më ɹJ Xé a« ti uaç brĒj š
	IV	fâ â i aʔ ga< gLɹĀj nfèçĀɹĀu« ti uj š - f© fhĒĀ
December	I & II	Rt buhĒo cUthj Fj š thæɹJ mĒi l cUthj Fj š
	III & IV	mi uah© L - f© fhĒĀ
January	I	Design work
	II	tot šfë < moʔgi l æš fɹj çɹj š
	III & IV	Cloth Printout Stencil work
February	I	Layout - vGɹJ tot «
	II	j äæ k%W« Mš»y« - vGɹJ tot ɹi j j fɹj çɹj š
	III & IV	Computer Lab Visual Communication activity fâ â thæyh f M© Lky ʔ j ahçɹj š
March	I	i fnti y nrhʔĀi dɹJUé tot « brĒj š
	II	R© z j fĒoæš cUtšfY cUthj Fj š nj i ta%w bghUŸfë š cUtšfY brĒj š
	III & IV	M© L Ī WĀ - f© fhĒĀ

fi yi fšé & thæ; i fi fšé; fhd kĀʔĒLʔ got «

t v©	khz t ʔ bga ʔ	gâ brĒtj %fhd kdʔgh< i k	jucz ʔĀ i ai y g%çā Āw<	Āw< fY	Mj fɹĀw<	gâ beçKi w	j uāi y
1							
2							
3							

fhymēl tiz

SUBJECT	EXISTING	SUGGESTED
⊙ TAM,ENG,MAT,SCI	4X7 = 28	4X7 = 28
⊙ SOCIAL SCIENCE	1X5 = 5	1X5 = 5
⊙ PHYSICAL EDU	1X2 = 2	1X2 = 2
⊙ DRAWING/TAILORING (ART & WORK)	1X2 = 2	----- 2X1 = 2
⊙ VALUE EDN (ATTITUDE&VALUE)	1X2 = 2	----- 1X1 = 1
⊙ LIFE SKILLS		1X1 = 1
⊙ ICT/MUSIC/EVS	1X1 = 1	-----
⊙ WELLNESS		1X1 = 1
⊙ TOTAL	40	40

kĀŸŌL

- x> bthU tFŸgi wæY« xU FĵŸngL (NoteBook) i tĵ fŸgl nt© L«.
- mĀš x> bthU ghl /ĀwŸò MĀçaU« j kJ ghl ŸĀçnti sæš khz t®fèl « f© l fšé ĩ i z ċ brašghēL cēT Wfi snah, FĵŸĀl ĩj ĵ f g© òey< fi snah gĀĪ brĒj šnt© L«.
- gUt ĩ WĀæš tFŸò MĀça®, mi dĳJ MĀça®fS l < fyªj hnyhĀĳJ x> bthU khz tĀ < fšé ĩ i z brašghLfS ĵ Fça kĀŸŌEL mēl tiz æš cçaj uĵ FĵpLfi s tHŠFj šnt© L«.
- fšé ĩ i z ċ brašghēL gFĀfŸ mi dĳJ « v> éj ĵ i l ĩ ä < ĵ Āēl äēl thW khz t®fŸ ga< bgW« ti fæš brašgLĳj ŸgL»wj h v< ĵi ĵ ĩ « kĀŸŌL Ki wŸgo nk%bfhŸsŸgL»wj h v< ĵi ĵ ĩ « ca®āi yŸgŸè çj éĳj i yi kahĀça®m> tŸnghJ f© fhā ĳJ tēfhēLj šnt© L«.